

Handläggare: Christina Grönberg
Telefon: 08-508 25 904

Till
Socialtjänst- och
Arbetsmarknadsnämnden

Anmälan om ansökan av medel från Europeiska Socialfonden, utlysning "Sociala Innovationer" angående hemlösa EU- medborgare

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner anmälan om ansökan av projektmedel.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

I det planerade projektet kommer Stockholms Stadsmission att inrätta en verksamhet för att tillgodose hemlösa EU-medborgares basbehov. Förvaltningen är samverkanspartner i projektet dels genom en resurs från förvaltningens öppna verksamheter och dels genom medfinansiering i form av verksamhetsbidrag. Förutom att tillgodose basala behov i form av mat, möjlighet att låsa in värdesaker etc. ska projektet inrätta en råd- och stödverksamhet. Verksamheten ska informera om svenska samhällsförhållanden och förmedla kontakt mellan offentliga myndigheter eller ideella organisationer och målgruppen både i Sverige och i EU-medborgares ursprungsländer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Preventionscentrum/Europaforum.

Bakgrund

Verksamheter inom socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholm har tillsammans med Stockholms Stadsmission uppmärksammat att allt fler EU- eller tredjelandsmedborgare som kommit till Sverige via ett annat EU-land har börjat söka hjälp vid sociala verksamheter som traditionellt vänder sig till svenska medborgare som lever i hemlöshet. Av dessa hemlösa har många ett aktivt missbruk eller lider av psykisk sjukdom. Basbehoven hos de hemlösa EU-medborgarna som kommit till Stockholm kan inte tillgodoses i nuvarande verksamheter för hemlösa. Projektets målgrupp har hamnat i ett utanförskap till stor del på grund av att de har haft en felaktig föreställning om villkoren i Sverige och Stockholm. Många har rest till Sverige med föreställningen:

- att det lätt går att hitta ett enkelt arbete
- att det lätt går att hitta billigt boende
- att det går att leva billigt och spara pengar till ett återvändande

EU's omfattning och utvidgning

Den Europeiska unionen består idag av 27 stater¹ och ytterligare tre stater kategoriseras som kandidatländer². Flera av de fria rörligheterna omfattar även de stater som är medlemmar i EFTA³ genom EES-avtalet samt Schweiz som visserligen är medlem i EFTA men inte deltar i EES⁴ utan har egna avtal med EU. Fyra europeiska ministater har ett nära samarbete med unionen⁵. EU erkänner fyra potentiella kandidatländer⁶ och ytterligare sex stater kan antas ansöka om medlemskap inom den närmaste framtiden⁷. Denna uppräknings syftar till att visa att EU inom 10-15 år kanske kommer att ha ca 45 medlemstater eller stater som

¹ Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

² Före detta jugoslaviska republiken Makedonien, Kroatien och Turkiet.

³ European Free Trade Association, består av Norge, Island, Liechtenstein och Schweiz.

⁴ Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet.

⁵ Andorra, Monaco, San Marino och Vatikanstaten.

⁶ Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro och Serbien (trots de EU-fientliga strömningarna i landet för närvarande).

⁷ Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Kosovo och Ukraina.

visserligen står utanför unionen men ändå deltar i flera centrala samarbeten, som t.ex. EES och Schengen. Med undantag för Ryssland och Vitryssland omfattar ovanstående uppräknade hela Europa samt staterna i södra Kaukasus. De fenomen som projektet kommer att arbeta med kan således öka i takt med att fler stater blir medlemmar i EU.

Stadsmissionens hjälpverksamhet

Stockholms Stadsmission har närmare 300 medarbetare och engagerar ca 350 volontärer. Högst beslutande organ i den ideella föreningen Stockholms Stadsmission är årsmötet som tillsätter styrelsen. Stockholms Stadsmission bedriver verksamheter för människor i hemlöshet och missbruk, barn, ungdomar och äldre. Stockholms Stadsmission bedriver också skolverksamhet och stödjande affärsverksamhet. Stockholms Stadsmissions verksamhetsintäkter 2009 var 220 157 tkr varav 7% utgjordes av anslag från Stockholms stad och 14% av avgifter vid försäljning av tjänster till kommuner och stadsdelsnämnder. Resterande intäkter härrör sig från insamlingar, från privatpersoner och företag samt stiftelser, och försäljning från framförallt secondhand.

Ärendet

Projektet ska upprätta en råd- och stödverksamhet för utländska EU-medborgare som vistas i Stockholm utanför eller med svag anknytning till den svenska arbets- och bostadsmarknaden. Verksamheten ska erbjuda visst basbehovsstöd och projektet ska arbeta med inkludering alternativt stöd till att återvända enligt en trefasmodell:

- 1) Kvalificerat råd och stöd om enskildas rättigheter och skyldigheter i Sverige vilket omfattar allmän rådgivningsverksamhet med individuell vägledning samt nätverksuppbyggnad och samordning av resurser kring målgruppen.
- 2) Möjlighet till vissa förberedande insatser i syfte att rusta målgruppen för den europeiska arbetsmarknaden, t.ex.
 - visst stöd via ambassader för betygvalidering,
 - volontärbaserad basal språkträning och
 - insatser från Arbetsförmedlingen för information om regler och förutsättningar på den svenska och europeiska arbetsmarknaden.
- 3) Möjlighet till återvändande till ursprungsländer genom nätverksbaserat samarbete med offentliga myndigheter och ideella organisationer både i Sverige och i ursprungsländer (t.ex. socialtjänster, försäkringskassor, kulturföreningar, fackliga och politiska organ, arbetsförmedlingar samt andra sociala hjälpverksamheter).

Hänsyn ska tas till utländska EU-medborgares eventuella skyddsbehov i planer för att återvända. Projektet ska verka informerande, stöttande och resurssamordnande genom:

- (1) basbehovsperspektiv,
- (2) informationsperspektiv,
- (3) nätverksskapande, samordnande och opinionsbildande perspektiv.

Målsättning och mätbara mål för projektet kan delas in i individ-, organisations- och samhällsnivå.

Individnivå

Projektets övergripande målsättning på individnivå är att underlätta för och motivera hemlösa utländska EU-medborgare i ekonomiskt och socialt utanförskap att ta avgörande beslut om sin livssituation baserade på relevant och korrekt information om svenska samhällsförhållanden. Genom verksamhetens hemsida kan projektet korrigera utländska EU-medborgares eventuellt felaktiga uppfattning om det svenska samhällssystemet innan individen lämnar sitt ursprungsland. Rådgivningsverksamheten i Stockholm kan stötta individens kunskap om det svenska samhället och ett återvändande till ursprungslandet.

Organisationsnivå

Målsättningen på organisationsnivå är att säkerställa ett transnationellt kontaktnät av offentliga myndigheter, ideella organisationer och politiska organ inom Sverige, Norden och ytterligare EU-länder för samarbete över målgruppen. Förvaltningen har genom EUROCITIES (ett nätverk för stora städer i Europa) kontakt med europeiska storstäder som står inför en liknande problematik. Genom detta nätverk finns möjligheter till samarbete med systerstäder och det pågår även diskussioner som Stockholm deltar i kring liknande projekt.

Samhällsnivå

Projektets övergripande målsättning på samhällsnivå är att verka resurs-samordnande och opinionsbildande i Sverige, Norden och övriga länder i Europa för att underlätta målgruppens situation såväl i Sverige som i ursprungsländerna.

Ansvarsfördelning/Samverkanspartners

Stockholms Stadsmission kommer att vara projektägare och huvudansvarig för projektet. Förvaltningen och Arbetsförmedlingen kommer att medverka i egenskap av medfinansiärer. Ideella organisationer såsom Frälsningsarmén, Läkare i världen, Ny Gemenskap och Röda Korset kommer att medverka i projektet som samverkanspartners. Mobiliseringsfasen kommer att kartlägga och knyta upp de ytterligare potentiella samverkanspartners (t.ex. Försäkringskassan,

fackföreningar, ambassader och kulturföreningar) som visat stort intresse till att samverka i projektet.

Budget, ekonomi

Projektets budget föreslås få följande fördelning:

	2010	2011	2012	2013	Total
Total projektbudget	0,4	4,9	5,7	1,4	12,4
<i>Varav ESF-stöd</i>	<i>0,2</i>	<i>1,9</i>	<i>2,3</i>	<i>0,6</i>	<i>5,0</i>
Arbetsförmedlingen	0	0,5	0,6	0,1	1,2
Stadsmissionen	0	1,3	1,5	0,2	3,2
Staden	0,2	1,1	1,4	0,5	3,0
Totalt offentliga medel	0,2	2,9	3,5	0,8	7,4

Stadsmissionens del av finansieringen föreslås bestå av verksamhetsbidrag, eftersom den aktuella målgruppen idag finns i Stadsmissionens verksamheter. Stadsmissionen avser därför att omprioritera i befintliga verksamheter för att frigöra resurser till den nya verksamheten. Stadens del av finansieringen består dels i delar av en tjänst från SAF:s uppsökande verksamhet, dels hyreskostnader för verksamhetslokal.

Förvaltningens synpunkter

Gruppen EU-medborgare utan möjlighet till självständig försörjning är växande och frekventerar i hög grad stadens dagverksamheter och härbärgen för hemlösa. Regelverket kring gruppens förutsättningar för att ta del av Sveriges och Stockholms samhällsservice är till vissa delar oklara, samtidigt som riskerna för att enskilda personer ska fara illa är stora. Problemet delas i hög grad av andra europeiska städer. Stadsmissionens projektförslag innebär en struktur för att på ett konstruktivt sätt upplysa individerna om vilka förutsättningar och möjligheter som finns i Sverige och Stockholm. Samtidigt finns det en farhåga i att alla ansträngningar som görs för att möta behov hos denna grupp ytterligare riskerar att öka problemen med att EU-medborgare som inte når sin försörjning i hemlandet får förhoppningar om att enkla lösningar står till buds i Stockholm. Förvaltningen ser positivt på att det görs initiativ för att stötta dessa individer, men kommer fortlöpande att följa frågan och avser att återkomma till nämnden med en rapport under hösten 2010.

Bilaga

Anmälan om ansökan av medel från Europeiska Socialfonden, utlysning "Sociala Innovationer" angående hemlösa EU-medborgare

106 64 Stockholm. Swedenborgsgatan 20
Telefon 08-50825 000
socialtjanst.arbetsmarknadsforvaltning@saf.stockholm.se

www.stockholm.se

1. Projektansökan

Anmälan om ansökan av medel från Europeiska Socialfonden, utlysning "Sociala Innovationer" angående hemlösa EU-medborgare

106 64 Stockholm. Swedenborgsgatan 20
Telefon 08-50825 000
socialtjanst.arbetsmarknadsforvaltning@saf.stockholm.se

www.stockholm.se